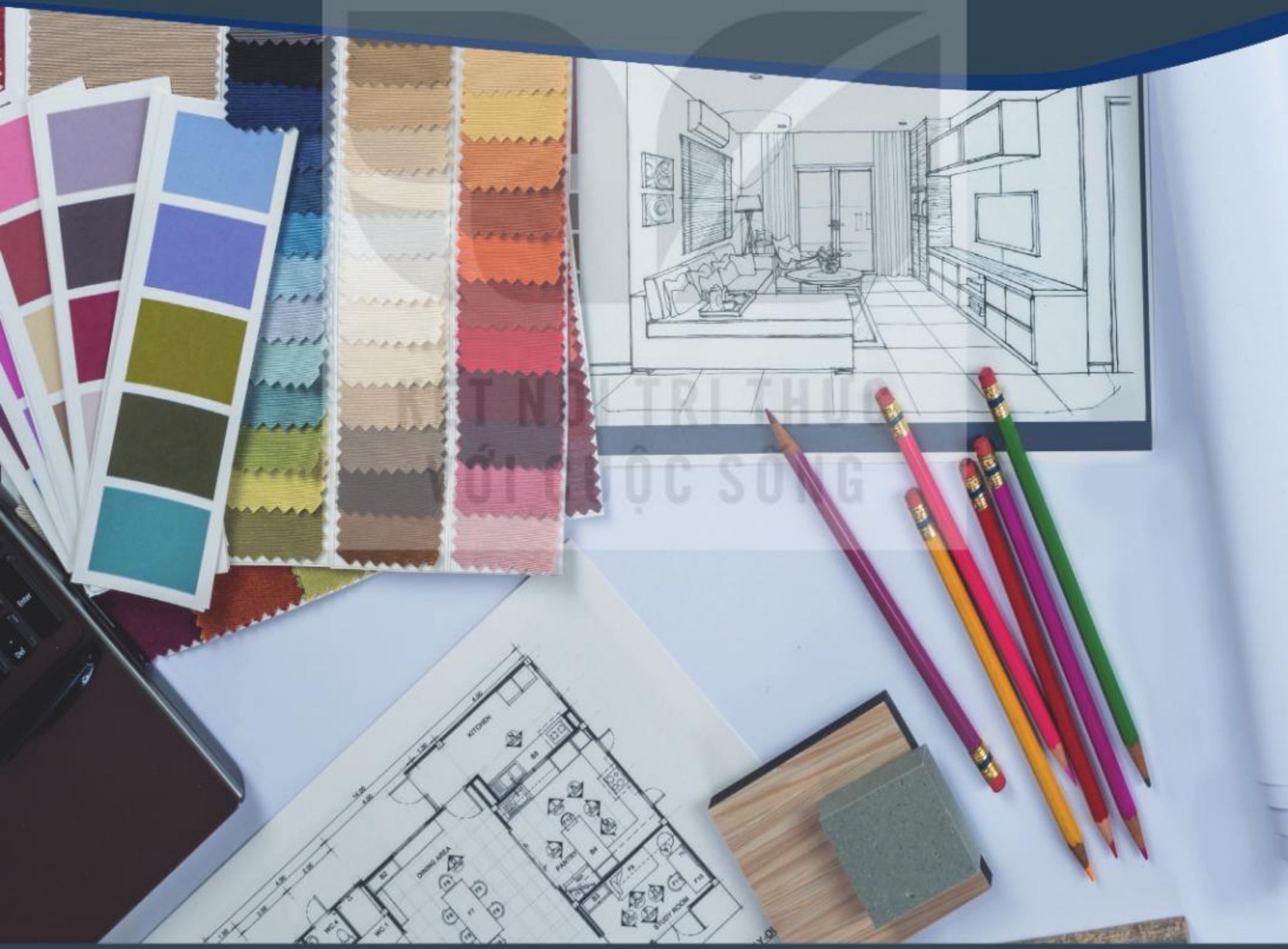
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 11

KIẾN TRÚC

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HỘI ĐỒNG QUỐC GIA
THẨM ĐỊNH SÁCH GIÁO KHOA

Môn: Mĩ thuật – Lớp 11

(Theo Quyết định số 2026/QĐ-BGDĐT ngày 21 tháng 7 năm 2022 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)

Họ và tên	Chức vụ Hội đồng
Ông NGUYỄN VĂN CƯỜNG	Chủ tịch
Ông VƯƠNG TRỌNG ĐỨC	Phó Chủ tịch
Ông ĐỖ MẠNH HẢI	Uỷ viên, Thư kí
Bà ĐẶNG THỊ THANH HOA	Uỷ viên
Ông ĐẶNG MINH VŨ	Uỷ viên
Ông NGUYỄN XUÂN TÁM	Uỷ viên
Bà HOÀNG THỊ NGỌC TÚ	Uỷ viên
Ông VƯƠNG ĐÌNH DUY	Uỷ viên
Ông NGUYỄN THANH TÒNG	Uỷ viên

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐINH GIA LÊ (Tổng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – TRỊNH SINH (đồng Chủ biên)
VŨ HỒNG CƯƠNG – TRẦN NGỌC THANH TRANG

MĨ THUẬT

KIẾN TRÚC

(Tái bản lần thứ ba)

11

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 11 – Kiến trúc* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể sau:

KHÁM PHÁ — Học sinh tìm hiểu, có nhận thức ban đầu về nội dung bài học.

NHẬN BIẾT — Học sinh lĩnh hội và hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến bài học.

THẢO LUẬN — Học sinh củng cố nội dung, yêu cầu cần đạt được của bài học.

VẬN DỤNG — Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng đã học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến bài học.

Câu lệnh thực hành

Câu hỏi

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 11 – Kiến trúc* đem đến cho các em sự hiểu biết về các thành phần ở bên trong công trình kiến trúc, được gọi là "nội thất".

Những nội dung biên soạn giúp các em nhận biết được đặc điểm, xác định được mục đích thẩm mĩ và công năng của thiết kế nội thất trong cuộc sống; phân tích, đánh giá được vai trò của yếu tố và nguyên lí tạo hình trong thiết kế nội thất. Từ đó, các em có thể kết hợp sử dụng được một số kĩ năng tạo hình cơ bản và sử dụng vật liệu sẵn có để mô phỏng thiết kế nội thất bằng bản vẽ hoặc mô hình, cũng như thể hiện được mối liên hệ giữa không gian kiến trúc với thiết kế nội thất.

Chúc các em học tập thật vui và áp dụng được những kiến thức đã học để làm đẹp không gian sống của mình!

CÁC TÁC GIẢ

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

MỤC LỤC

Bài	NỘI DUNG	Trang
1	Khái quát về không gian nội thất	5
2	Thiết kế nội thất	17
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	32

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

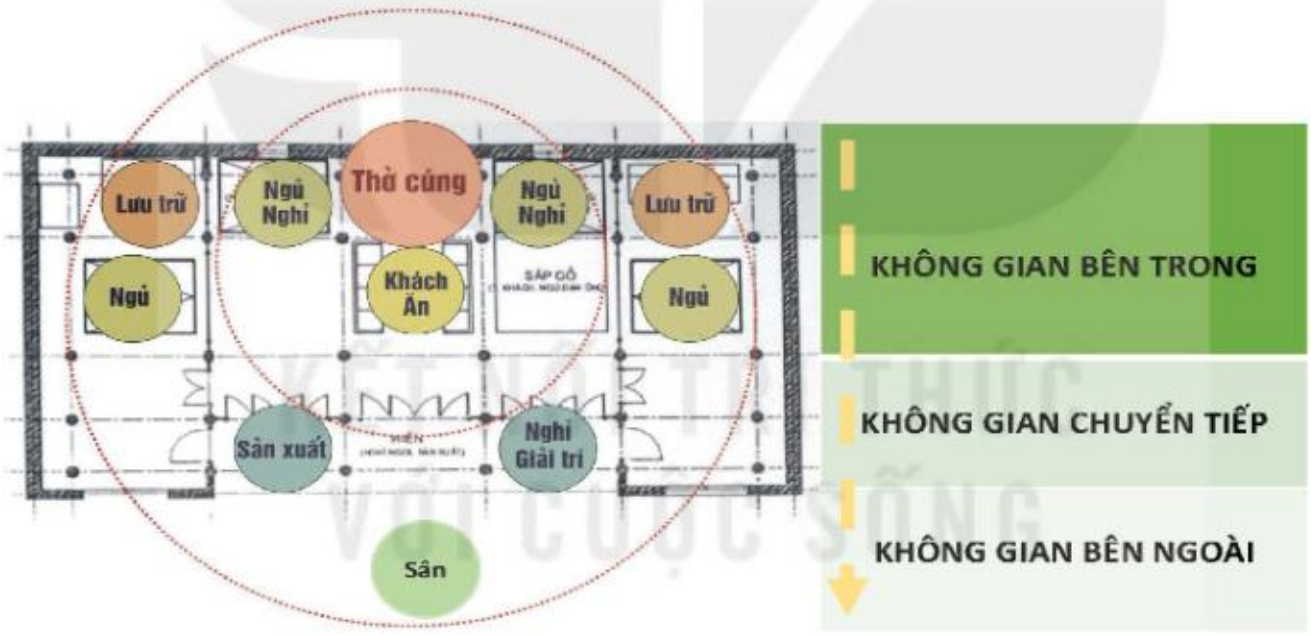
BÀI 1 KHÁI QUÁT VỀ KHÔNG GIAN NỘI THẤT

Yêu cầu cần đạt

- Hiểu được vai trò của không gian nội thất trong cuộc sống.
- Nhận biết được đặc điểm và các thành phần cơ bản của không gian nội thất.
- Mô phỏng không gian nội thất từ vật liệu sẵn có.
- Có hiểu biết và ý thức được mối quan hệ giữa nội thất với kiến trúc và mĩ thuật, góp phần làm đẹp cho không gian sống trong nhà.

KHÁM PHÁ

Không gian nội thất là nơi diễn ra các hoạt động của con người, từ những sinh hoạt thường nhật cho đến lao động, làm việc, giải trí,... ở bên trong công trình kiến trúc. Mỗi loại không gian nội thất thuộc các thể loại công trình kiến trúc khác nhau sẽ có những yêu cầu khác nhau về dây chuyền công năng và hình thức.

Các không gian kiến trúc(1)

Không gian thờ cúng tại gian giữa ngôi nhà(2)

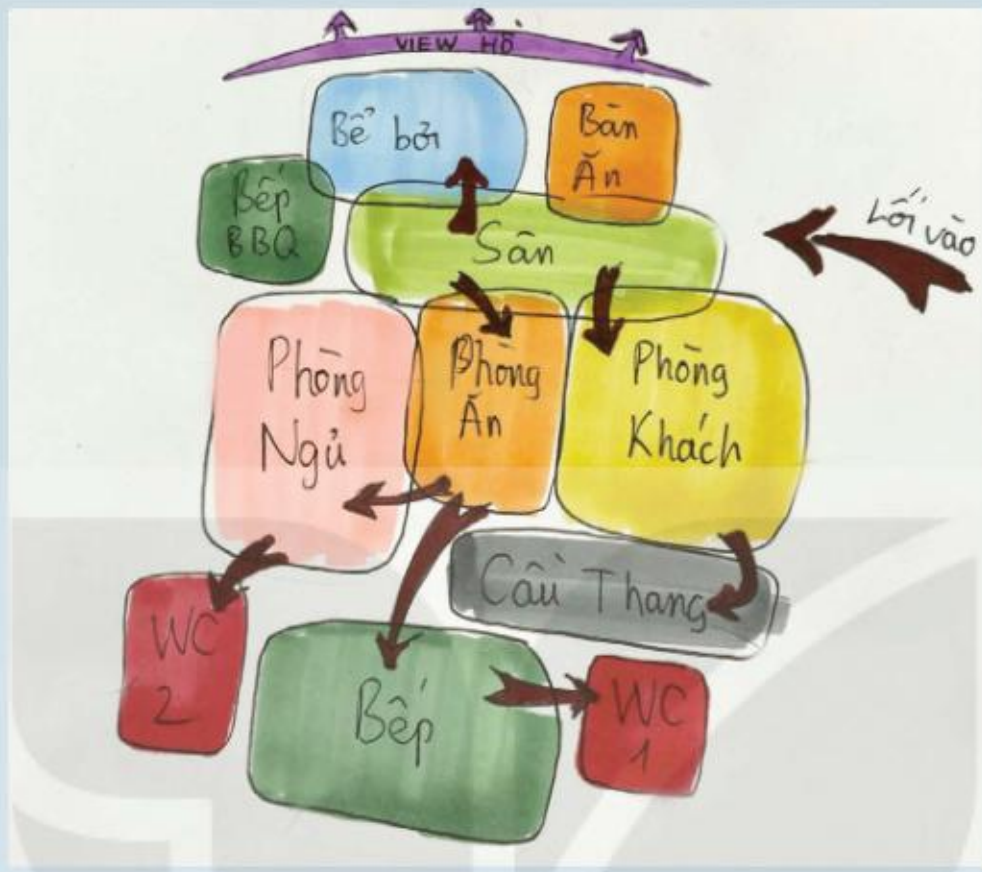

Sinh hoạt ở hiên và gian giữa ngôi nhà ba gian vùng đồng bằng Bắc Bộ(3)

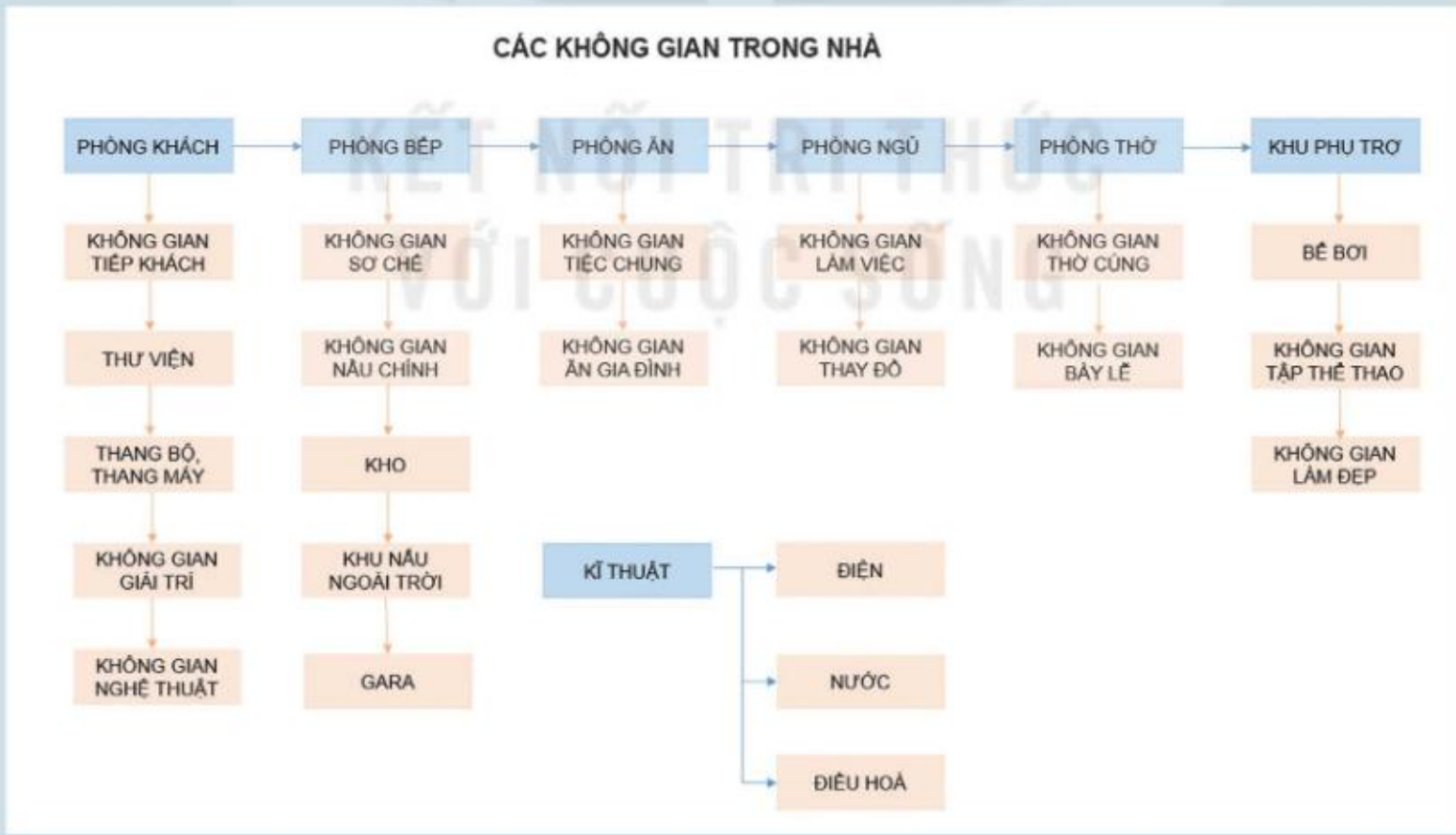
(1) Nguồn: Khuất Tân Hưng
(2), (3) Nguồn: Shutterstock

Em hãy vẽ sơ đồ các không gian chức năng của một công trình và cho biết các hoạt động diễn ra trong từng không gian.

Sản phẩm của học sinh

Sơ đồ các không gian chức năng của một ngôi nhà(1)

Sơ đồ các không gian trong thiết kế ngôi nhà hiện đại(2)

(1), (2) Nguồn: Vũ Hồng Quang

NHẬN BIẾT

Phân loại không gian nội thất

Mỗi công trình kiến trúc có chức năng khác nhau sẽ bao gồm những không gian nội thất như:

NỘI THẤT CÔNG TRÌNH NHÀ Ở

Ví dụ: phòng ngủ, phòng bếp, phòng khách,...

NỘI THẤT CÔNG TRÌNH CÔNG CỘNG

Ví dụ: phòng họp, phòng chức năng,... (1)

NỘI THẤT CÔNG TRÌNH CÔNG NGHIỆP

Ví dụ: kho hàng, phòng làm việc, xưởng sản xuất,...

Sơ đồ phân loại không gian nội thất (2)

Theo em, có các phòng chức năng (không gian chức năng) nào trong một công trình nội thất? Lấy ví dụ minh hoạ cho từng thể loại công trình.

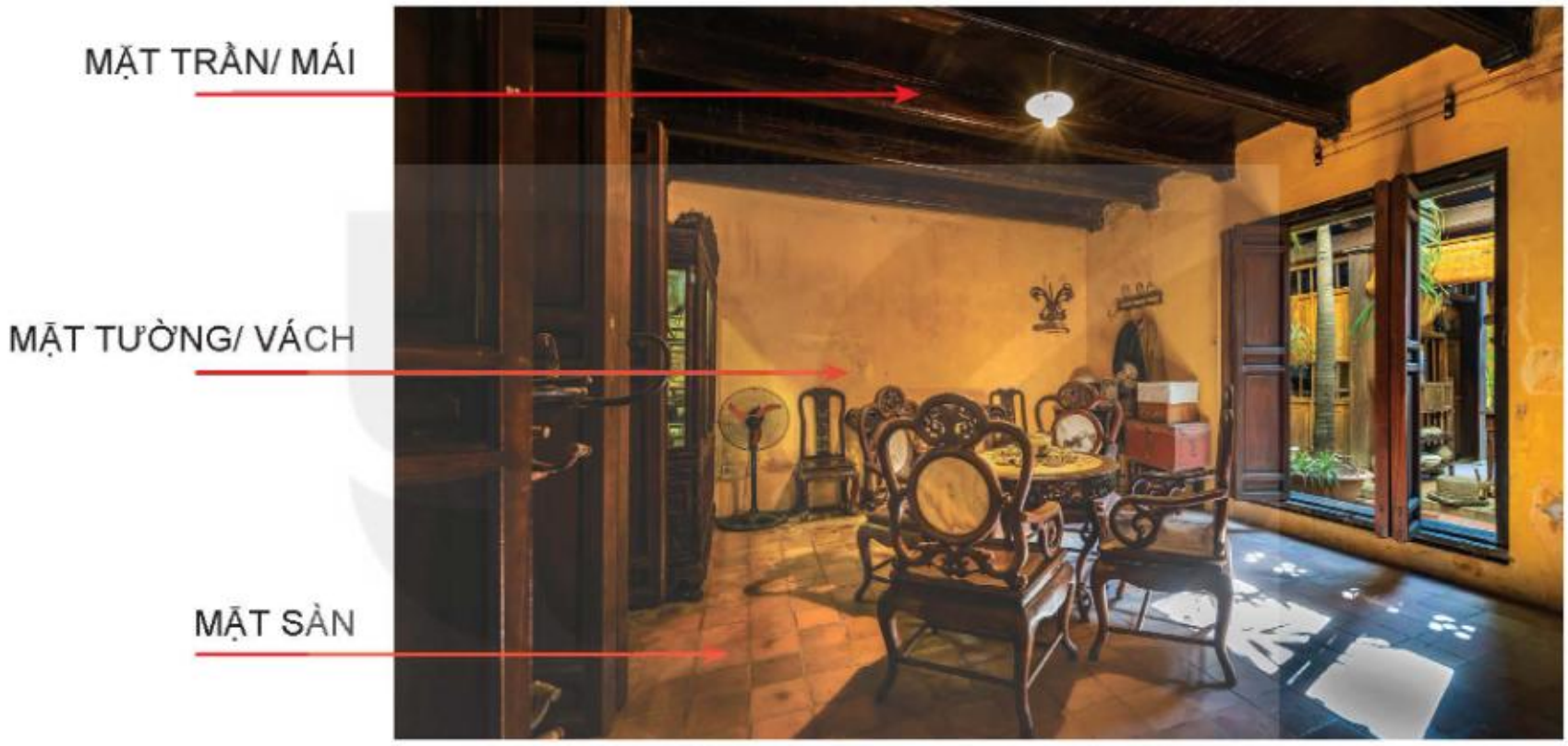
(1) Nguồn: Shutterstock
(2) Nguồn: Vũ Hồng Cương

Các thành phần cơ bản của không gian nội thất

Hình thức của không gian nội thất rất đa dạng, nhưng nhìn chung đều có các thành phần cơ bản sau:

– Thành phần bao che (trần, tường, sàn)

Không gian nội thất được giới hạn bởi các thành phần bao che như mặt sàn, mặt tường, mặt trần. Không gian nội thất có thể đủ các thành phần trên (không gian kín) hoặc thiếu đi một trong hai thành phần gồm trần và tường (không gian mở). Vẻ đẹp nội thất được thể hiện ở các yếu tố cấu thành không gian thông qua các giải pháp tạo hình, màu sắc và chất liệu hoàn thiện.

Trần, tường, sàn của các không gian nội thất trong ngôi nhà di sản 87 Mã Mây, Hà Nội(1)

(1) Nguồn: Shutterstock

KẾT NỐI TRI THỨC

– Thành phần đồ đạc nội thất

Các đồ đạc nội thất được bố trí bên trong công trình, phục vụ trực tiếp hoặc gián tiếp cho các hoạt động khác nhau của con người như hoạt động học tập, sinh hoạt, nghỉ ngơi,... Đồ đạc nội thất vừa có tính năng sử dụng vừa có tính năng trang trí như bàn, ghế, giường, tủ,... Việc bố trí đồ đạc nội thất phụ thuộc vào yêu cầu của từng loại công trình. Hình thức đồ đạc phải kết hợp hài hoà với nhau và với các bộ phận bao che (trần, tường, sàn) của không gian nội thất để tạo thành một thể thống nhất và hoàn chỉnh.

Các đồ đạc nội thất trong ngôi nhà di sản 87 Mã Mây, Hà Nội(1)

– Thành phần trang trí nội thất

Những đồ đạc không sử dụng trực tiếp, thường xuyên trong các hoạt động thường ngày nhưng góp phần tô điểm cho không gian nội thất được gọi là thành phần trang trí như tranh, ảnh, phù điêu, tượng, bể cá, cây xanh,... Ngoài ra, một số đồ đạc trang trí có kèm chức năng sử dụng như thảm, rèm, đồng hồ, gương,...

Đồ đạc trang trí nội thất trong ngôi nhà di sản 87 Mã Mây, Hà Nội(2)

(1), (2) Nguồn: Shutterstock

– Thành phần trang thiết bị kĩ thuật

Trong không gian nội thất hiện đại, xuất hiện nhiều thiết bị kĩ thuật như thiết bị chiếu sáng, thiết bị nghe nhìn, thiết bị điều hoà, thông gió, thiết bị thông tin liên lạc,... Sự xuất hiện của các thiết bị này không chỉ ảnh hưởng tới thẩm mĩ mà còn quyết định mức độ tiện nghi của không gian. Trang thiết bị kĩ thuật luôn cần có những không gian để chứa đựng và lắp đặt trong các công trình, gọi là không gian dành cho kĩ thuật cần được nhà thiết kế lưu tâm.

Hệ thống trang thiết bị thông minh trong nhà ở(1)

Hãy quan sát không gian lớp học hoặc nhà ở của mình và chỉ ra các thành phần nội thất trong đó.

Mối liên hệ giữa nội thất với kiến trúc

Từ thời kì cổ đại, trung đại cho đến thời kì cận đại và hiện đại, nội thất luôn song hành cùng với sự phát triển của kiến trúc và có các phong cách thiết kế tương ứng với phong cách kiến trúc. Vẻ đẹp của một công trình được tạo thành bởi sự đồng bộ, hài hoà từ trong ra ngoài giữa nội thất với kiến trúc.

Kiến trúc khách sạn(2)

Khách sạn được xây dựng từ năm 1901 theo phong cách kiến trúc Pháp cổ điển, thích ứng với các điều kiện văn hoá, khí hậu của Việt Nam.

Nội thất của khách sạn(3)

Nội thất khách sạn gồm sàn lát gỗ, cửa sổ có mái che, quạt trần cổ, đồ gỗ và đèn trang trí bằng sứ phù hợp với phong cách kiến trúc.

(1) Nguồn: Shutterstock
(2) Nguồn: Thanh Trang
(3) Nguồn: Hà My

Vẻ đẹp của nội thất cũng đến từ chính các bộ phận kiến trúc như hệ thống kết cấu, thành phần bao che, chất cảm của vật liệu xây dựng,...

Cấu trúc đình Chu Quyến, Hà Nội(1)

Kiến trúc có ảnh hưởng như thế nào tới nội thất?

Mối liên hệ giữa nội thất và mĩ thuật

Trước tiên, mĩ thuật cũng chính là nền tảng cho thiết kế nội thất. Trong bài trí nhà ở, ngay cả những căn phòng ở đơn sơ nhất, người sử dụng luôn chú trọng tới tính thẩm mĩ thông qua các yếu tố mĩ thuật. Lịch sử phát triển của loài người cho thấy hội hoạ và điêu khắc là hai lĩnh vực nghệ thuật có sự gắn bó chặt chẽ với không gian kiến trúc và nội thất. Vào thời kì tiền sử, người Việt cổ đã biết trang trí không gian trú ngụ bên trong hang động bằng các hình vẽ, khắc trên đá.

Bức chạm khắc gỗ ở đình Chu Quyến(2)

(1), (2) Nguồn: Khuất Tân Hưng

Ở Việt Nam, nghệ thuật điêu khắc gỗ đã phát triển mạnh mẽ và được ứng dụng phổ biến trong trang trí nội thất tại các công trình kiến trúc tín ngưỡng, nhà ở, tạo nên vẻ đẹp mang tính truyền thống.

Bức chạm khắc cổ ở đình Chu Quyến[1]

Sự góp mặt phổ biến nhất của mĩ thuật trong nội thất chính là từ các bức tranh, sản phẩm điêu khắc trang trí với các chủ đề, chất liệu và hình thức đa dạng, được bài trí trong nhiều công trình và thể loại không gian, từ phòng khách, phòng ăn, phòng ngủ, sảnh,... Nếu mĩ thuật đóng vai trò nền tảng cho sự phát triển của nội thất thì nội thất lại tạo ra các không gian để trưng bày các sản phẩm mĩ thuật.

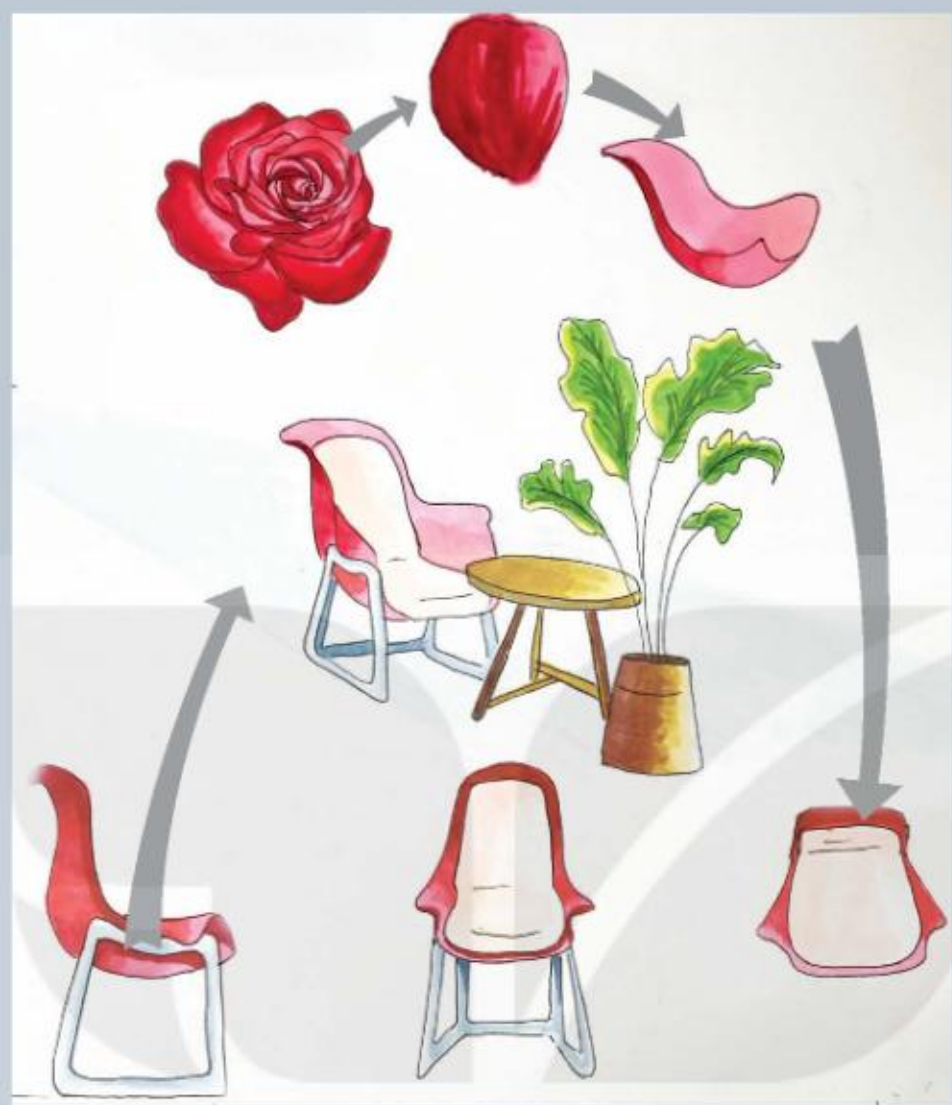
Nội thất phòng tiếp khách hội trường Thống Nhất, Thành phố Hồ Chí Minh[2]

Bằng các yếu tố tạo hình trong mĩ thuật, hãy thiết kế một sản phẩm đồ đạc có chức năng sử dụng và để trang trí nội thất.

(1) Nguồn: Khuất Tân Hưng
(2) Nguồn: Shutterstock

EM CÓ BIẾT

Gợi ý các bước thực hiện thiết kế ghế lấy cảm hứng từ thiên nhiên

Thiết kế ghế lấy ý tưởng từ cánh hoa[1]

Thiết kế ghế lấy ý tưởng từ gân lá[2]

(1), (2) Nguồn: Thanh Trang

Các yếu tố ảnh hưởng tới thiết kế nội thất

– Văn hoá, xã hội

Mỗi quốc gia, dân tộc hay vùng miền đều có những đặc trưng văn hoá khác nhau. Điều này có ảnh hưởng tới nhu cầu của người sử dụng và được thể hiện trong nội thất.

Không gian thờ cúng trong ngôi nhà truyền thống Việt Nam(1)

Không gian thờ cúng trong căn hộ chung cư Việt Nam(2)

Phong tục thờ cúng tổ tiên là nét văn hoá tâm linh đã có từ lâu đời của người Việt Nam. Chính vì vậy, trong nội thất nhà ở từ truyền thống tới hiện đại, không gian thờ cúng luôn được nghiên cứu, tổ chức một cách kĩ lưỡng và là một trong những yếu tố đặc trưng của phong cách nội thất Việt Nam.

– Khí hậu, vị trí địa lí

Vị trí địa lí và khí hậu có ảnh hưởng trực tiếp tới môi trường sống của con người. Giải pháp thiết kế nội thất phải đảm bảo sự tiện nghi, thoải mái và giúp con người có thể thích ứng được với mỗi điều kiện môi trường như nhiệt độ, độ ẩm,... Ngoài ra, ở mỗi nơi, đều có những vật liệu đặc trưng và được sử dụng trong thiết kế, tạo nên những phong cách riêng.

Nội thất Bắc Âu(3)

Phong cách nội thất Bắc Âu phù hợp với vùng khí hậu khắc nghiệt khi mùa đông thường kéo dài và thời gian mặt trời chiếu sáng ngắn,... nên thiết kế nội thất nhà ở nơi đây thường có tông màu sáng, không gian nội thất có khuynh hướng mở để tận dụng triệt để ánh sáng tự nhiên. Đồ đạc nội thất thường sử dụng vật liệu có tính dẫn nhiệt thấp để giữ hơi ấm như: gỗ, len, bông, nỉ,...

(1), (2), (3) Nguồn: Shutterstock

– Trình độ khoa học kĩ thuật

Sự phát triển của khoa học kĩ thuật có ảnh hưởng đến khả năng giải quyết các vấn đề trong thiết kế, thi công nội thất như công nghệ vật liệu, chiếu sáng nhân tạo, điều hoà nhiệt độ,... Điều này giúp cho các ý tưởng thiết kế nội thất trở nên phong phú và đa dạng cả về hình thức và chức năng.

Không gian bếp truyền thống(2)

Không gian bếp hiện đại(1)

Lịch sử phát triển thiết kế nội thất nhà ở cho thấy nhiều sự thay đổi lớn nhờ các phát minh khoa học kĩ thuật. Trước đây, không gian sơ chế thực phẩm, nhà bếp, nhà vệ sinh thường tách biệt khỏi không gian ở chính để đảm bảo vệ sinh và an toàn. Khi có các thiết bị hiện đại như máy hút mùi, máy rửa bát, bếp từ,... thì tủ bếp của ngôi nhà có thể đặt ngay trong không gian ở chính, thậm chí trở thành điểm nhấn trung tâm.

– Điều kiện kinh tế

Một không gian nội thất được thiết kế đẹp và tiện nghi cần phù hợp với điều kiện đầu tư tài chính để đảm bảo việc thực hiện hiệu quả. Điều này đòi hỏi khả năng giải quyết vấn đề, tư duy sáng tạo và hiểu biết đa dạng của nhà thiết kế nội thất.

Nội thất quán cà phê(3)
Công trình được hoàn thiện với vật liệu tái chế để tiết kiệm chi phí.

Em hãy quan sát nột thất của một công trình kiến trúc ở nơi em sinh sống và cho biết hình thức nội thất đó ảnh hưởng bởi các yếu tố nào.

(1), (2) Nguồn: Shutterstock
(3) Nguồn: Thanh Tùng

THẢO LUẬN

Hãy sưu tầm hình ảnh một số không gian nội thất và trao đổi về vai trò, ý nghĩa cũng như các đặc điểm của không gian đó theo các câu hỏi gợi ý sau:

- Không gian nội thất nằm trong thể loại công trình kiến trúc nào?
- Chức năng của không gian đó là gì?
- Cách sắp xếp đồ đạc có đáp ứng được các yêu cầu hoạt động ở trong không gian đó không?
- Không gian đó được trang trí như thế nào?
- Hình thức, phong cách của không gian nội thất đó có hài hoà với thể loại công trình kiến trúc không?

VẬN DỤNG

Sử dụng vật liệu sẵn có làm mô hình mô phỏng một không gian nội thất mà em thích.

Phần tham khảo:

Mô hình nội thất phòng ngủ bằng bìa, giấy, vải(1)

Mô hình nội thất phòng tắm bằng gỗ(2)

Mô hình nội thất phòng ngủ bằng giấy bìa(3)

Mô hình nội thất phòng ngủ và vui chơi bằng vải(4)

(1), (2), (3), (4) Nguồn: Shutterstock

BÀI 2

THIẾT KẾ NỘI THẤT

Yêu cầu cần đạt

- Xác định được mục đích thẩm mĩ, công năng và các yêu cầu cơ bản trong thiết kế nội thất.
- Biết được các yếu tố cơ sở trong thiết kế công trình nội thất.
- Sử dụng được một số kĩ năng tạo hình cơ bản để mô phỏng thiết kế nội thất (bản vẽ hoặc mô hình).
- Có kĩ năng lựa chọn, sử dụng một số vật liệu sẵn có, tái sử dụng như: bìa, giấy, nan tre, gỗ, vỏ hộp,... trong thực hành mô phỏng một không gian nội thất.

KHÁM PHÁ

Thiết kế nội thất luôn gắn liền với sự phát triển của xã hội nói chung và lĩnh vực kiến trúc nói riêng. Khi đời sống được nâng cao, nhu cầu của con người không chỉ dừng lại là một nơi trú ngụ đơn thuần mà còn đòi hỏi sự tiện nghi, an toàn và tính thẩm mĩ ở bên trong công trình. Ngành thiết kế nội thất ra đời để giải quyết vấn đề này. Đó là các hoạt động từ tổ chức không gian, bố trí đồ đạc, đồ trang trí cũng như phối hợp màu sắc, chất liệu và thiết kế hệ thống trang thiết bị kĩ thuật,... để tạo nên môi trường sống thuận tiện, thoải mái cả về mặt vật chất lẫn tinh thần cho người sử dụng.

Bản vẽ nội thất phòng tiếp khách tại sân bay Gia Lâm (1963)

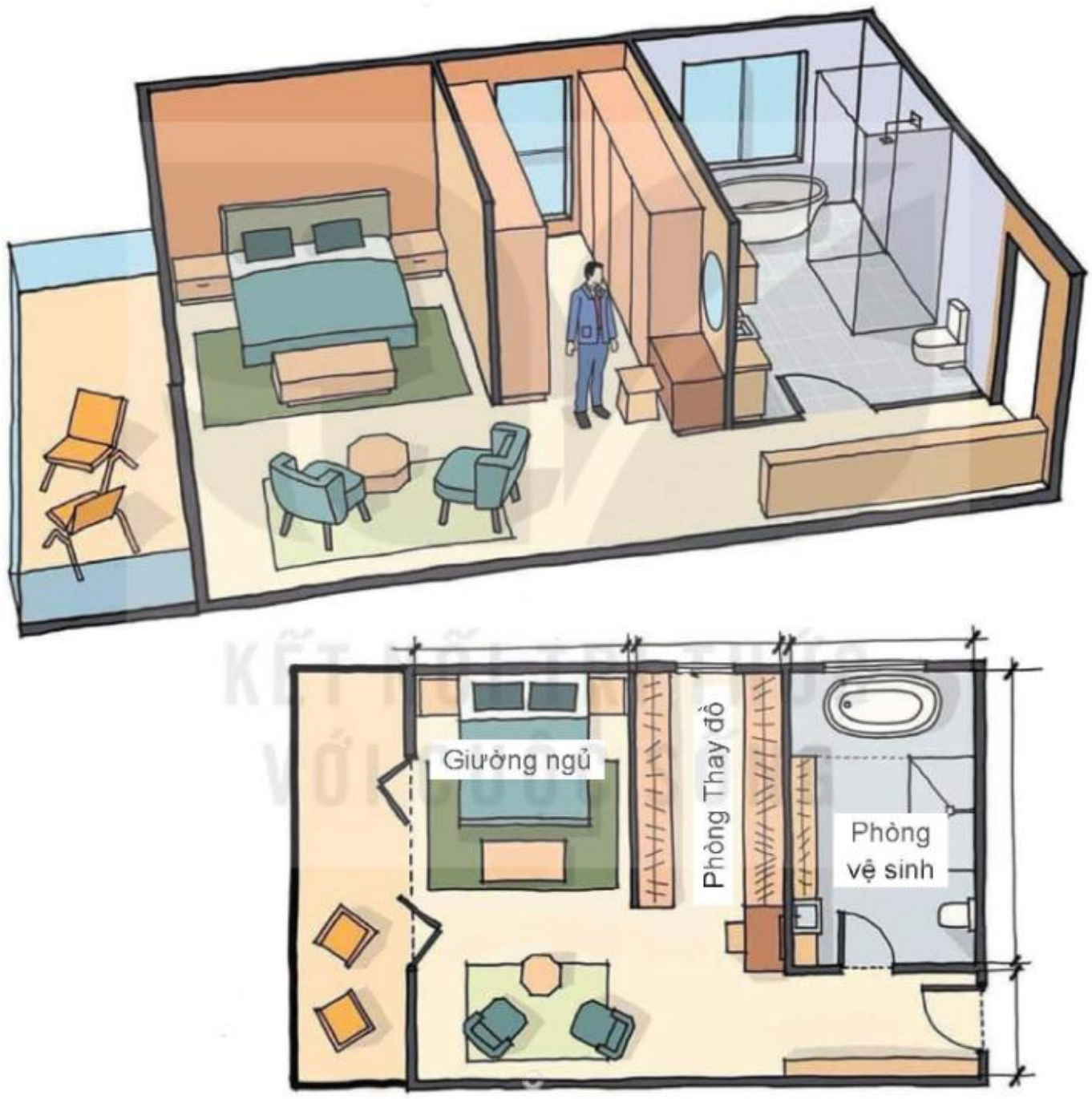
(1) Nguồn: Trịnh Hữu Ngọc

NHẬN BIẾT

Yêu cầu của thiết kế nội thất

Thiết kế nội thất là một công việc mang tính tổng hợp cần đáp ứng các yêu cầu: Thích dụng – Bền vững – Thẩm mĩ – Kinh tế.

– Tính thích dụng: Thể hiện ở việc thiết kế nội thất phù hợp với các hành vi, thói quen của người sử dụng, cũng như đáp ứng được các yêu cầu chức năng sử dụng của từng loại không gian trong công trình. Một công trình dù đẹp nhưng dây chuyền công năng không phù hợp thì cũng không có giá trị.

Phương án bố trí mặt bằng phòng ngủ chính với dây chuyền công năng hợp lí: giường ngủ → phòng thay đồ → phòng vệ sinh[1]

Phòng ngủ chính là phòng cho chủ nhà sử dụng. Đây là không gian có tính riêng tư cao và diện tích lớn hơn các phòng ngủ khác. Thông thường, ngoài khu vực dành cho việc nghỉ ngơi, phòng ngủ này thêm các khu vực chức năng khác như phòng vệ sinh, phòng thay đồ để tiện cho việc sinh hoạt của người sử dụng.

(1) Nguồn: Thanh Trang

– Tính bền vững: Các giải pháp thiết kế, hoàn thiện nội thất không chỉ cần bền chắc về mặt kết cấu, mà còn phải quan tâm thích đáng tới tiết kiệm năng lượng cũng như không sử dụng các loại vật liệu độc hại gây ảnh hưởng tới sức khoẻ của con người và môi trường.

Nội thất phòng ngủ sử dụng các vật liệu tự nhiên của địa phương(1)

– Tính thẩm mĩ: Thể hiện ở cách bố trí vật dụng, trang trí, lựa chọn mẫu mã, sử dụng ánh sáng, màu sắc, hình khối phù hợp với đặc điểm không gian, tạo ấn tượng thẩm mĩ tốt và phù hợp với tâm sinh lí của người dùng. Khi một không gian nội thất mang lại cho con người những cảm xúc tích cực và thích thú, nó được xem là có tính thẩm mĩ.

Nội thất phòng ăn, dinh Bảo Đại, Lâm Đồng(2)

Nội thất phòng ngủ, dinh Bảo Đại, Lâm Đồng(3)

– Tính kinh tế: Ngoài việc đảm bảo thẩm mĩ và công năng còn phải quan tâm tới mức độ đầu tư. Người thiết kế cần có giải pháp lựa chọn vật liệu, thiết bị phù hợp để tối ưu chi phí và thuận tiện trong tổ chức thi công nội thất.

Yêu cầu nào của thiết kế nội thất là quan trọng nhất? Vì sao?

(1) Nguồn: Thanh Trang
(2), (3) Nguồn: Shutterstock

Các yếu tố cơ sở trong thiết kế nội thất

– Tổ chức không gian chức năng

Mỗi hoạt động sử dụng của con người trong công trình cần khoảng không gian nhất định. Vì vậy, thiết kế nội thất trước tiên là phải thiết lập các không gian nội thất phù hợp với các chức năng và dây chuyền sử dụng sao cho thuận tiện, thoải mái, an toàn và hiệu quả. Đây cũng là cơ sở để bố trí đồ đạc và trang thiết bị. Phân khu chức năng luôn là một bước quan trọng đầu tiên khi thiết kế nội thất.

Bản vẽ thiết kế nội thất một căn hộ chung cư với các khu chức năng cơ bản(1)

Em hãy phân chia lại các không gian chức năng của một công trình cụ thể và tiến hành bố trí đồ đạc trên đó.

(1) Nguồn: Shutterstock

– Bố cục

Bố cục nội thất là việc sắp xếp đồ đạc, trang trí không gian theo quy luật nhất định, tạo nên một tổng thể có sự gắn kết chặt chẽ với nhau, nhằm mang lại hiệu quả thị giác như mong muốn. Trong thiết kế nội thất, nhà thiết kế thường vận dụng một hoặc nhiều quy luật bố cục như sau:

Quy luật cân bằng đối xứng(1)

Quy luật cân bằng bất đối xứng(2)

Quy luật nhịp điệu(3)

Quy luật nhấn mạnh(4)

(1), (2), (3), (4) Nguồn: Shutterstock

Quy luật tỉ lệ(1)

Quy luật hài hoà(2)

Phác thảo bố cục phối cảnh một không gian nội thất yêu thích (phòng ngủ, phòng khách, bếp,...).

– Màu sắc

Màu sắc là một trong những yếu tố quan trọng tác động đến môi trường sống, đặc biệt là trong không gian nội thất. Màu sắc thu hút thị giác và tạo nên tính biểu cảm của không gian, tác động mạnh tới tâm lí và cảm xúc, cảm giác của người sử dụng. Màu tông ấm, cường độ cao gây hiệu quả năng động và kích thích. Màu tông lạnh, cường độ thấp tạo cảm giác dễ chịu và bớt căng thẳng.

Căn cứ vào yêu cầu của khách hàng và mục đích sử dụng, nhà thiết kế sẽ có các lựa chọn màu sắc phù hợp.

Không gian nội thất có tông màu lạnh(3)

Không gian nội thất có tông màu ấm(4)

Hãy lựa chọn hoà sắc cho phác thảo bố cục phối cảnh không gian nội thất đã thực hiện.

---

(1), (2) Nguồn: Shutterstock

(3), (4) Nguồn: Hoàng Văn Cường

– Ánh sáng

Các vật thể được nhìn thấy khi được chiếu sáng và bề mặt của chúng phản xạ ánh sáng tới mắt người. Ánh sáng giúp người dùng cảm nhận sự phong phú của không gian thông qua độ tương phản, độ chói, độ khuếch tán,... Ánh sáng sử dụng trong nội thất có hai loại: ánh sáng tự nhiên và ánh sáng nhân tạo.

+ Ánh sáng tự nhiên thường lấy từ khu vực cửa sổ, cửa đi, lối ra vào hay giếng trời. Để tiết kiệm năng lượng, nhà thiết kế cần khai thác triệt để các nguồn sáng tự nhiên.
+ Ánh sáng nhân tạo có nguồn sáng từ các loại thiết bị đèn, nến,... Đối với ánh sáng nhân tạo, thường có ba kiểu được phân loại theo cách thức chiếu sáng là: chiếu sáng tổng thể, chiếu sáng cục bộ và chiếu sáng trang trí.

Chiếu sáng nhân tạo(1)

Chiếu sáng tự nhiên(2)

Chiếu sáng kết hợp giữa tự nhiên và nhân tạo(3)

Các phương án chiếu sáng

Trong các phương án chiếu sáng không gian nội thất, em thích phương án nào hơn? Vì sao?

(1), (2), (3) Nguồn: Shutterstock

– Vật liệu

Vật liệu được sử dụng trong trang trí nội thất rất đa dạng như gạch, đá, gỗ, nhựa, kim loại,... Sự phong phú trong việc cảm nhận bề mặt vật liệu như cảm giác nhẵn bóng – xù xì, mềm – cứng, nóng – lạnh,... được gọi là chất cảm vật liệu. Vật liệu khác nhau cũng có các tính chất vật lí khác nhau nên việc lựa chọn vật liệu đúng chỗ, đúng liều lượng là vấn đề rất quan trọng trong thiết kế nội thất. Xu hướng sản xuất vật liệu nội thất đang hướng tới công nghiệp hoá, tái tạo vẻ đẹp của tự nhiên, văn hoá truyền thống và bảo vệ môi trường.

Ý tưởng kết hợp vật liệu trong thiết kế nội thất(1)

Hãy lên ý tưởng trang trí một diện trần, tường hoặc sàn của một không gian nội thất yêu thích.

(1) Nguồn: Thanh Trang

Quy trình thiết kế nội thất

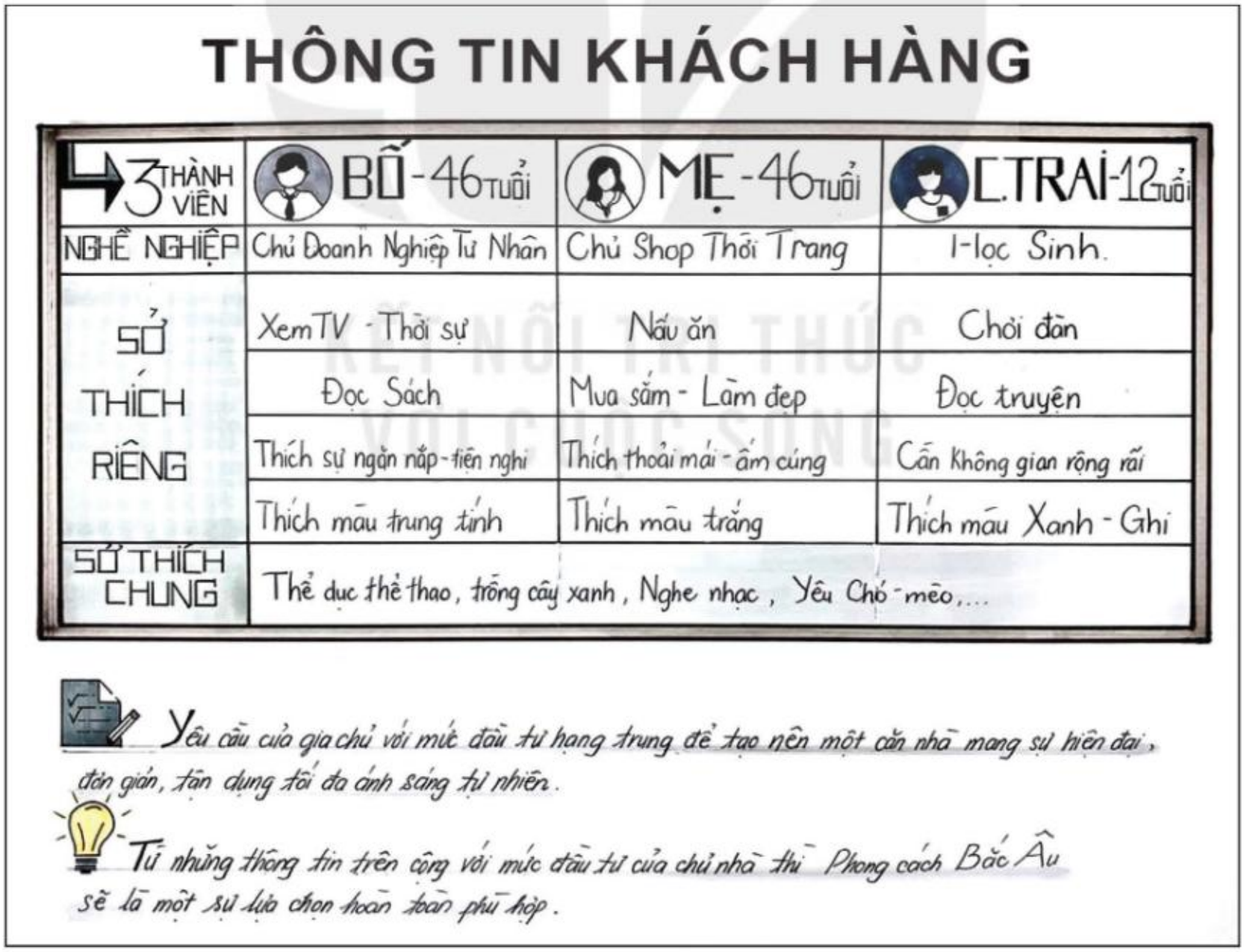
Căn cứ vào yêu cầu thiết kế nội thất, mỗi nhà thiết kế hoặc nhóm thiết kế sẽ đưa ra quy trình thiết kế phù hợp. Quy trình thiết kế thường được thực hiện theo nguyên tắc đi từ tổng thể đến chi tiết, từ đơn giản tới phức tạp và có thể gồm ba giai đoạn như sau:

Giai đoạn 1: Nghiên cứu nhiệm vụ thiết kế

Hoạt động thiết kế nội thất luôn bắt đầu với công việc thu thập thông tin từ khách hàng để tìm hiểu nhu cầu, mong muốn của họ. Cùng với việc nghiên cứu hiện trạng của công trình, nhà thiết kế sẽ thiết lập một nhiệm vụ thiết kế bao gồm các nội dung cơ bản như:

– Địa điểm, quy mô dự án.
– Đối tượng sử dụng, chức năng cơ bản.
– Đặc điểm và yêu cầu của hiện trạng công trình.
– Kế hoạch triển khai thực hiện thiết kế nội thất.

Việc thiết lập nhiệm vụ thiết kế sẽ giúp quá trình thiết kế luôn đi đúng hướng, đảm bảo các mục tiêu quan trọng. Trong trường hợp thiết kế nội thất cho một công trình xây mới, nhà thiết kế nội thất cần phải phối hợp với kiến trúc sư từ giai đoạn đầu.

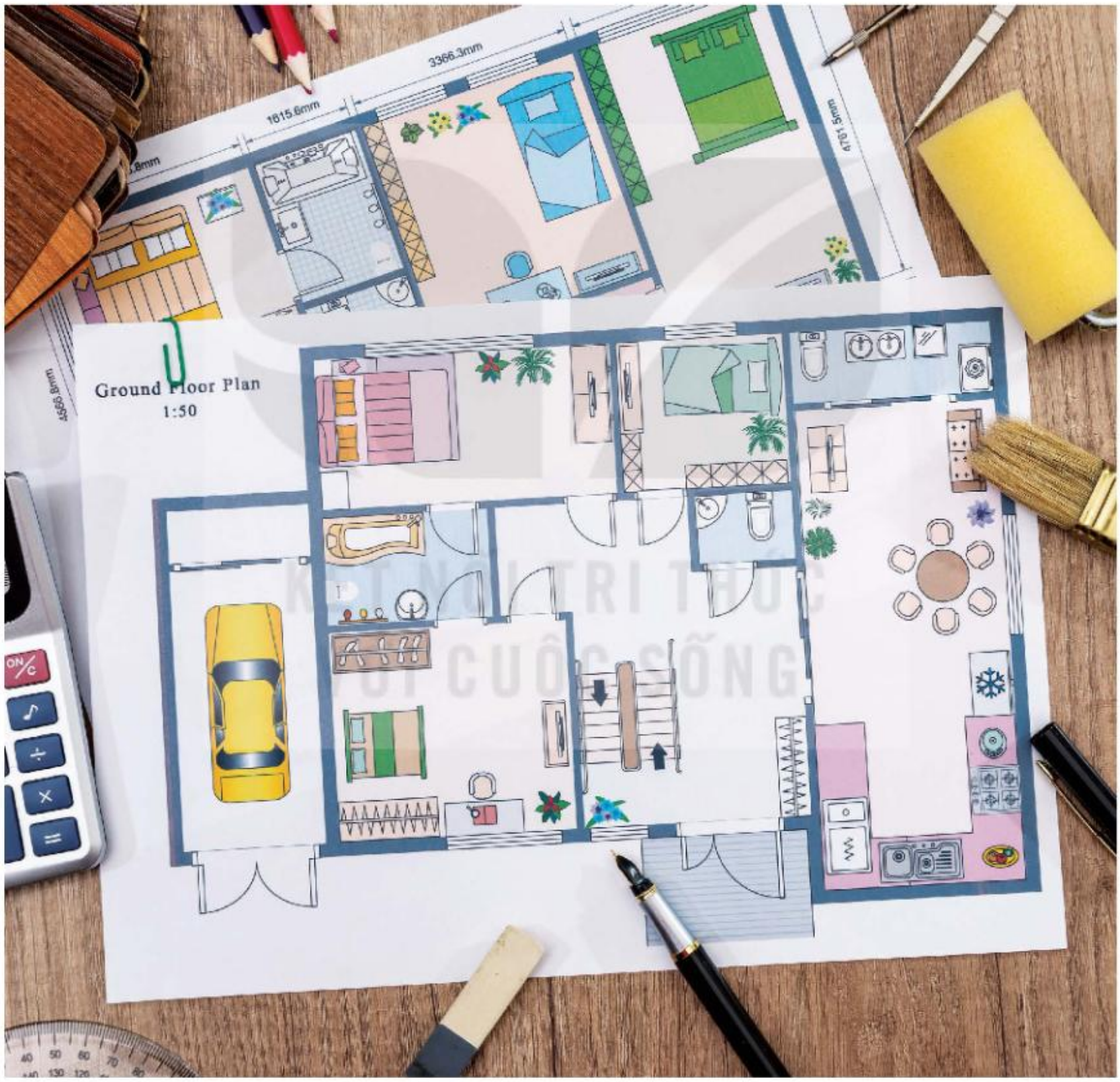
Bảng tổng hợp thông tin của khách hàng[1]

(1) Nguồn: Thanh Trang

Giai đoạn 2: Xây dựng ý tưởng

Trên cơ sở nhiệm vụ thiết kế và những nghiên cứu ban đầu, nhà thiết kế thiết lập sơ đồ công năng đơn giản và lựa chọn ra phương án phù hợp nhất, tiến hành phân khu chức năng, sau đó tiến hành bố trí đồ đạc trên đó với yêu cầu thuận tiện, an toàn trong sử dụng.

Bước tiếp theo, nhà thiết kế lên các ý tưởng trang trí cho không gian như thiết kế chiếu sáng, lựa chọn màu sắc, vật liệu cho các bề mặt trần, tường, sàn, đồ đạc,... để tạo nên một tổng thể hoàn chỉnh có tính thẩm mĩ, phù hợp với tâm sinh lí của người sử dụng, đáp ứng mục tiêu đề ra.

Mặt bằng bố trí đồ đạc nội thất một căn hộ(1)

(1) Nguồn: Shutterstock

Việc phác thảo phối cảnh hoặc làm mô hình trong giai đoạn này sẽ giúp nhà thiết kế kiểm soát được sự cân đối, hài hoà của tổng thể không gian. Một ý tưởng thiết kế nội thất có thể được xuất phát theo nhiều cách khác nhau như công năng, tạo hình, màu sắc,…

Bản vẽ phác thảo phối cảnh nội thất một ngôi nhà(1)

Mô hình thiết kế nội thất(2)

(1), (2) Nguồn: Shutterstock

Giai đoạn 3: Triển khai ý tưởng thiết kế

Việc triển khai ý tưởng có thể được thực hiện bằng vẽ tay hoặc vẽ máy thông qua các phần mềm thiết kế. Giai đoạn thể hiện này giúp cho các thiết kế trở nên rõ ràng, cụ thể để tính được khối lượng các loại thiết bị, vật liệu,... phục vụ cho việc lập dự toán và triển khai thi công.

Bản vẽ thiết kế nội thất bằng vẽ tay(1)

Thể hiện ý tưởng thiết kế nội thất bằng phương pháp vẽ máy(2)

Em hãy mô phỏng lại một không gian nội thất nhà ở của mình bằng bản vẽ hoặc mô hình.

(1) (2) Nguồn: Thanh Trang

THẢO LUẬN

Lựa chọn một không gian nội thất ở nơi sinh sống và trao đổi theo các câu hỏi gợi ý sau:

– Việc bố trí đồ đạc trong không gian có thuận tiện và phù hợp với các hoạt động ở đây không?
– Màu sắc, chất liệu, bố cục, ánh sáng được thiết kế cho không gian như thế nào?
– Để có phương án sử dụng có tính thẩm mĩ tốt hơn, cần điều chỉnh như thế nào?

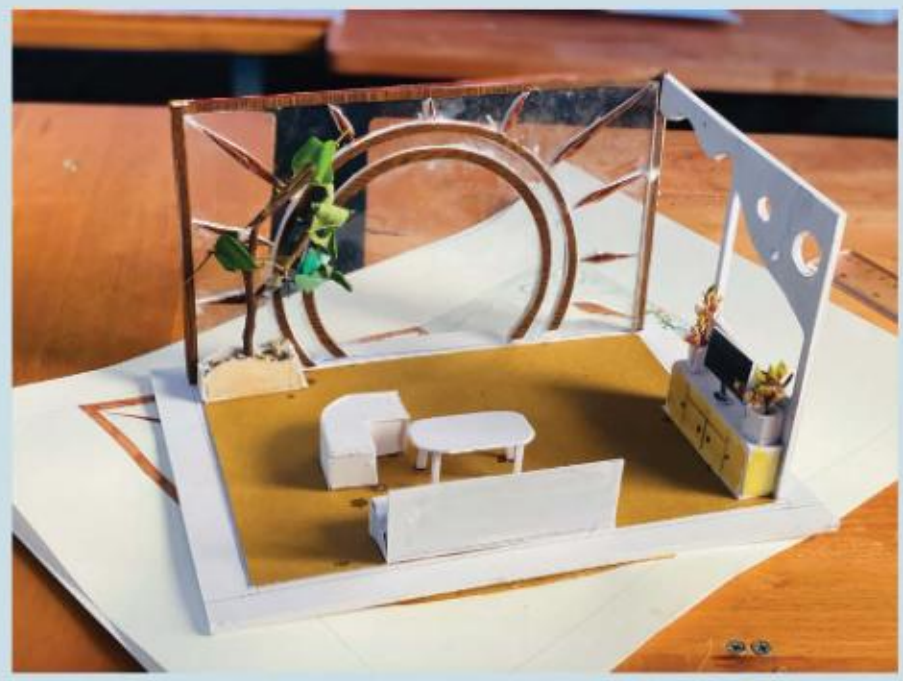
VẬN DỤNG

Hãy lựa chọn một không gian nội thất yêu thích và đưa ra những giải pháp thiết kế nội thất thể hiện bằng bản vẽ hoặc làm mô hình từ vật liệu sẵn có.

Sản phẩm của học sinh

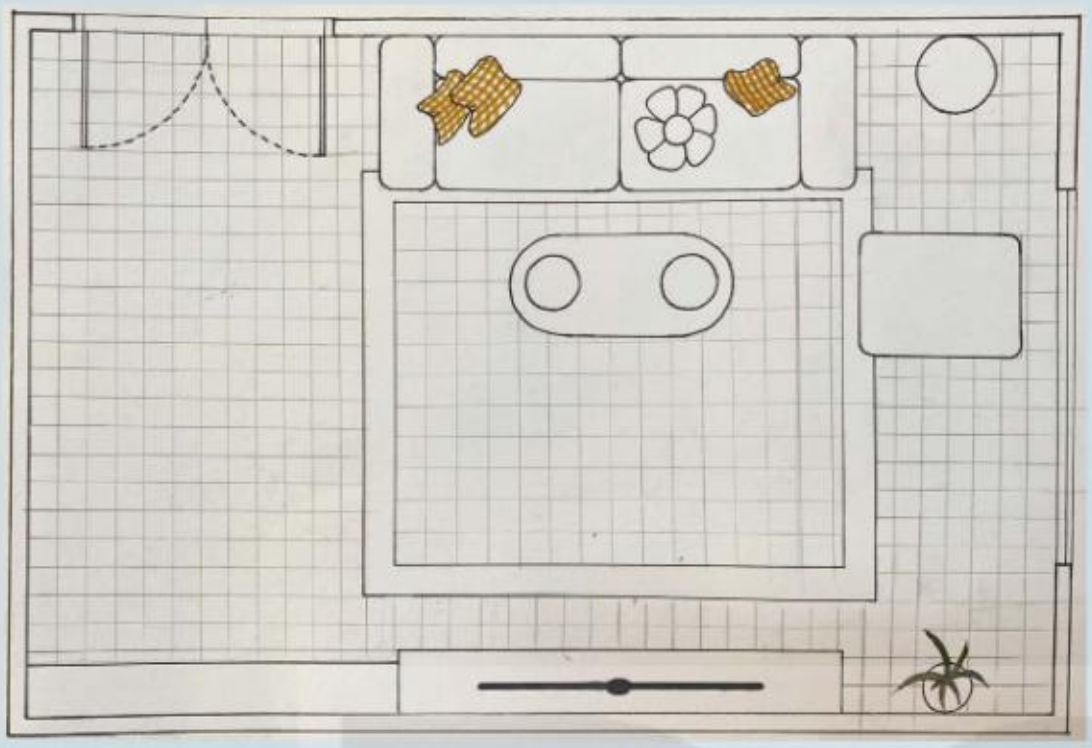

Thuỳ Linh, bản vẽ thể hiện ý tưởng thiết kế nội thất

Thuỳ Linh, mô hình thể hiện ý tưởng thiết kế nội thất

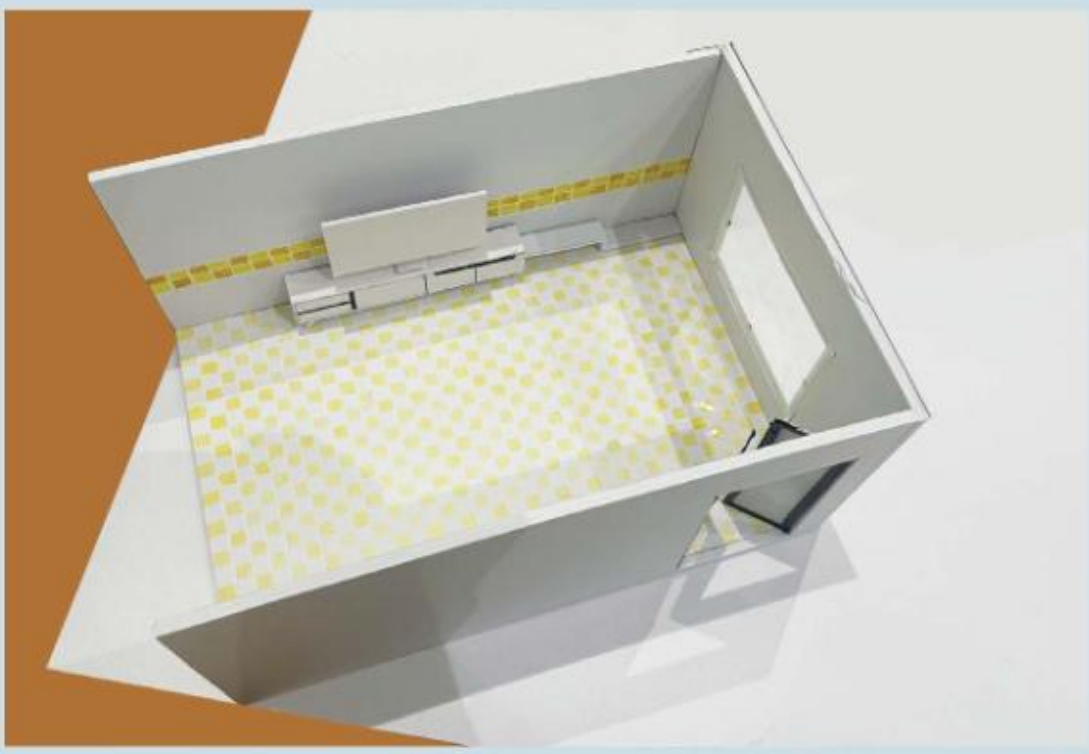
Gợi ý các bước cơ bản mô phỏng một không gian nội thất bằng vật liệu sẵn có

Bước 1: Vẽ phác thảo mặt bằng bố trí đồ đạc.

Bước 2: Vẽ phác thảo ý tưởng phối cảnh không gian.

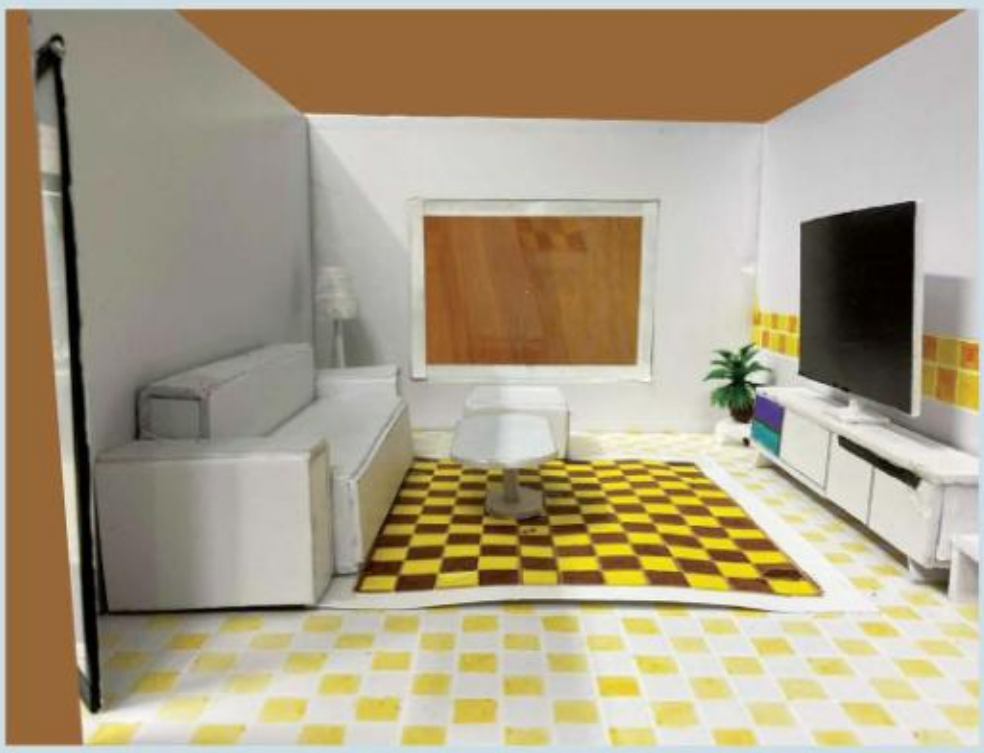
Bước 3: Làm mô hình không gian nội thất.

Bước 4: Làm mô hình đồ đạc.

Bước 5: Sắp xếp đồ đạc vào trong không gian.

Bước 6: Trang trí và hoàn thiện không gian nội thất.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
Dây chuyền công năng	Là một quy trình hoạt động sử dụng không gian được hệ thống hoá theo cách khoa học, hiệu quả nhất	5
Không gian kín	Là không gian bị giới hạn về khoảng không và không có tính kết nối rõ ràng với các không gian khác	8
Không gian mở (không gian hở)	Là không gian có sự kết nối với các không gian khác	8
Thi công nội thất	Là việc hiện thực hoá ý tưởng của nhà thiết kế và mong muốn của chủ đầu tư thông qua việc sử dụng vật liệu, máy móc và sức lực con người	19
Phân khu chức năng	Là việc phân chia và xác định chức năng, diện tích sử dụng không gian cho các hoạt động ở bên trong công trình	20

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM DUY ANH – NGUYỄN DUY LONG
Biên tập tái bản: ĐINH THANH LIÊM – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: THÁI THANH VÂN
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ NGỌC THUỶ
Sửa bản in: TẠ THỊ HƯỜNG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2023) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 11 – KIẾN TRÚC
Mã số: G1HHYM007h26
In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/155-09/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-35070-1

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 11 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 11, tập một
2. Ngữ văn 11, tập hai
3. Chuyên đề học tập Ngữ văn 11
4. Toán 11, tập một
5. Toán 11, tập hai
6. Chuyên đề học tập Toán 11
7. Lịch sử 11
8. Chuyên đề học tập Lịch sử 11
9. Địa lí 11
10. Chuyên đề học tập Địa lí 11
11. Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11
12. Chuyên đề học tập Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 11
13. Vật lí 11
14. Chuyên đề học tập Vật lí 11
15. Hoá học 11
16. Chuyên đề học tập Hoá học 11
17. Sinh học 11
18. Chuyên đề học tập Sinh học 11
19. Công nghệ 11 – Công nghệ cơ khí
20. Chuyên đề học tập Công nghệ 11 – Công nghệ cơ khí
21. Công nghệ 11 – Công nghệ chăn nuôi
22. Chuyên đề học tập Công nghệ 11 – Công nghệ chăn nuôi
23. Tin học 11 – Định hướng Khoa học máy tính
24. Tin học 11 – Định hướng Tin học ứng dụng
25. Chuyên đề học tập Tin học 11 – Định hướng Tin học ứng dụng
26. Chuyên đề học tập Tin học 11 – Định hướng Khoa học máy tính
27. Mĩ thuật 11 – Thiết kế mĩ thuật đa phương tiện
28. Mĩ thuật 11 – Thiết kế đồ hoạ
29. Mĩ thuật 11 – Thiết kế thời trang
30. Mĩ thuật 11 – Thiết kế mĩ thuật sân khấu, điện ảnh
31. Mĩ thuật 11 – Lí luận và lịch sử mĩ thuật
32. Mĩ thuật 11 – Điêu khắc
33. Mĩ thuật 11 – Kiến trúc
34. Mĩ thuật 11 – Hội hoạ
35. Mĩ thuật 11 – Đồ hoạ (tranh in)
36. Mĩ thuật 11 – Thiết kế công nghiệp
37. Chuyên đề học tập Mĩ thuật 11
38. Âm nhạc 11
39. Chuyên đề học tập Âm nhạc 11
40. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 11
41. Giáo dục thể chất 11 – Bóng chuyền
42. Giáo dục thể chất 11 – Bóng đá
43. Giáo dục thể chất 11 – Cầu lông
44. Giáo dục thể chất 11 – Bóng rổ
45. Giáo dục quốc phòng và an ninh 11
46. Tiếng Anh 11 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-35070-1

9 786040 350701

Giá: 6.000 đ